

§ 9

Ministeriet for Grønland

Svarskrivelse:

Ministeriet for Grønland. København, den 10. februar 1959.

I skrivelse af 21. januar 1959 har finansudvalget udbedt sig oplysning om det samlede beløb for investeringerne i Grønland siden påbegyndelsen af nyordningen i 1950, herunder oplysning om, hvorledes de foretagne investeringer forholder sig til de ved nyordningens påbegyndelse udarbejdede planer.

De planer, der ved nyordningens påbegyndelse forelå om de fremtidige investeringer i Grønland, er nedfældet i Grønlandskommissionens betænkning (Bd. 1, I s. 55 ff).

Efter at kommissionen havde påpeget nødvendigheden af, at der i de kommende 10-15 år blev foretaget betydelige investeringer i Grønland, for at det grønlandske samfund kunne komme op på en forsvarlig standard, blev der af kommissionen udarbejdet en oversigt over de i betænkningens enkelte afsnit stillede konkrete forslag til fremtidige anlægsbevillinger. Kommissionen fremhævede dog udtrykkeligt, at denne oversigt ikke var og ikke kunne være udtømmende.

For det første omfattede oversigten ikke de anlægsarbejder, der var led i den almindelige vedligeholdelses-, udvidelses- og fornyelsesvirksomhed.

For det andet blev en række anlæg, hvortil der i betænkningen ikke var taget konkret stilling, heller ikke medtaget. Dette gjaldt elværker, vandforsynings- og vandledningsanlæg, pakhuse, vejanlæg, oplagspladser m. v. samt i et vist omfang havneanlæg.

Dernæst blev der ikke medtaget projekter, der tilsigtede en bedre udnyttelse af Grønlands erhvervsmuligheder, f. eks. hermetikfabrikker og fryseanlæg, idet det var kommissionens håb, at udnyttelse af de grønlandske erhvervsmuligheder kunne ske på privat initiativ, og statens investeringer på det erhvervsøkonomiske område derfor bestemmes af, om privat investering skete i ønsket udstrækning. Der har hidtil ikke vist sig noget bæredygtigt privat initiativ på dette område.

Endvidere understregede kommissionen, at udgifterne til de enkelte formål måtte afhænge af de konkrete tekniske og økonomiske forhold, der gør sig gældende med hensyn til de enkelte projekter, og den påpegede nødvendigheden af, at der blev foretaget en sagkyndig og rationel gennemgang af de konkrete forhold i de enkelte bebyggelser. Endelig fremhævedes betydningen af, at fornyelser og udvidelser på forskellige områder af mange grunde, bl. a. som følge af væksten i befolkningstallet, ville blive nødvendige.

En direkte sammenligning mellem kommissionens planer for investeringsvirksomheden og den faktisk udførte investering kan derfor kun foretages for den stærkt begrænsede del af investeringerne, som kommissionen havde udarbejdet konkrete planer og overslag for.

Det skal derfor anføres, at oversigten vedrørende investeringsvirksomheden i årene 1950-58, der er udarbejdet i vedlagte bilag, i et vist omfang har måttet baseres på skøn, men at den dog i det store og hele må antages at give et realistisk billede af forholdet mellem kommissionens forslag og de faktisk afholdte udgifter.